

Exam. Code : 216703
Subject Code : 5418

M.A. Political Science 3rd Semester
INTERNATIONAL LAW
Paper—XIII

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

Note :— The candidates are to attempt **five** questions, with at least **one** question from each section. The **fifth** question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Write a detailed note on Sources of International Law.
2. Discuss the inter-relationship between International Law and Municipal Law.

SECTION—B

3. Discuss the matter of State Succession with special reference to the Vienna Convention on Succession of State in Respect of State Property, Archives and Debts, 1983.
4. Write a note on State Responsibility with special reference to 'Wrongful Acts'.

SECTION-C

5. Illustrate the classification and functions of Diplomatic Envoys with special reference to Vienna Convention on Diplomatic Relations, 1961.
6. (a) Discuss the evolution of the Law of Treaties.
(b) Explain these principles with respect to Law of Treaties :
 - (i) *pacta sun servanda*
 - (ii) *rebus sic stantibus*
 - (iii) *erga omnes*
 - (iv) *jus cogens*
 - (v) *opinio juris sive necessitates*.

SECTION-D

7. Write a note on Asylum with special reference to Universal Declaration of Human Rights, 1948 and Convention Related to the Status of Refugees, 1951.
8. Write short notes on the following :—
 - (1) Rules of Air Warfare
 - (2) Prisoners of War with special reference to Geneva Convention on the Prisoners of War, 1929
 - (3) War Crimes with special reference to International Criminal Court.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
2. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਗਰਪਾਲਕਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. 1983 ਦੇ ਰਾਜ ਸੰਪਤੀ, ਪੁਰਾਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੇ ਵਿਯਾਨਾ (Vienna) ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ-ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. 'ਗਲਤ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਯਾਨਾ (Vienna) ਸੰਮੇਲਨ, 1961 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਰਾਜਦੂਤਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

6. (ੳ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
(ਅ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
- (i) *pacta sun servanda*
 - (ii) *rebus sic stantibus*
 - (iii) *erga omnes*
 - (iv) *jus cogens*
 - (v) *opinio juris sive necessitates.*

ਭਾਗ—ਸ

7. ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਡੇਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਹਯੂਮਨ ਰਾਈਟਸ, 1948 ਅਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਰਿਲੇਟਿਡ ਟੂ ਦ ਸਟੇਟਸ ਆਫ਼ ਰੀਫਯੂਜੀਜ਼, 1951 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਣਾਰਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਤੇ ਲਘੁ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (1) ਹਵਾਈ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਿਯਮ।
 - (2) ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜਨੈਵਾ ਸੰਮੇਲਨ 1929 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
 - (3) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਅਪਰਾਧ।